

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 379/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., P., zastúpenej advokátom Mgr. T. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 138/2009 z 8. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. T. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 138/2009 z 8. apríla 2010 (ďalej len „uznesenie z 8. apríla 2010“ alebo „uznesenie o odvolaní z 8. apríla 2010“).

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti týmto nálezom:

„I. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. apríla 2010 sp. zn. 3Sžo 138/2009 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. apríla 2010 sp. zn. 3Sžo 138/2009 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania o sťažnosti v sume 314,18 €... do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu do rúk Mgr. T. Č., advokáta.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti a uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 125/2011-20 z 30. marca 2011 vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Obvodnému pozemkovému úradu v Poprade (ďalej len „správny orgán“) č. 64/535/06- NJ z 11. januára 2006 (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Krajský súd rozsudkom č. k. 4 Sp 6/06-90 z 29. októbra 2009 (ďalej len „rozsudok z 29. októbra 2009“) potvrdil rozhodnutie správneho orgánu a sťažovateľku zaviazal na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu z 29. októbra 2009 podala sťažovateľka odvolanie.

Najvyšší súd rozhodol o podanom odvolaní uznesením z 8. apríla 2010 tak, že odvolanie sťažovateľky ako oneskorené odmietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Najvyšší súd považoval za preukázané, že sťažovateľke bol rozsudok krajského súdu z 29. októbra 2009 doručený 27. novembra 2009, odvolacia lehota sťažovateľke uplynula 14. decembra 2009 a sťažovateľka podala odvolanie faxom

15. decembra 2009 o 00:47 h (na poštu ho sťažovateľka podala 16. decembra 2009), teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Uznesenie najvyššieho súdu z 8. apríla 2010 nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2010.

Sťažovateľka podala proti uzneseniu najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010 dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila poukazom na § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. z dôvodu, že postupom krajského súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovateľka v dovolaní uviedla, že najvyšší súd uznesením z 8. apríla 2010 nesprávne odmietol jej odvolanie proti rozsudku krajského súdu z 29. októbra 2009 ako oneskorené, pretože odvolanie podľa nej bolo podané včas. Na podporu včasnosti podania odvolania sťažovateľka uviedla, že odvolanie podala faxom ešte 14. decembra 2009, fax odosielala o 23:53 h, následne o 23:55 h a 23:58 h a v zákonnej lehote ho doplnila písomne. Pokiaľ v protokole o činnosti faxu je uvedený čas 00:46 h nasledujúceho dňa (čas o hodinu neskôr, pozn.), dôvodom je skutočnosť, že na faxe právneho zástupcu sťažovateľky nebol nastavený aktuálny čas, ale čas, ktorý nezohľadňoval zmenu letného času na zimný. Na preukázanie svojho tvrdenia o čase telefaxového spojenia predložila sťažovateľka v prílohe dovolania výpis odchádzajúcich volaní právneho zástupcu sťažovateľky, z ktorého je podľa neho zrejmé, že na faxové číslo krajského súdu bol odosielaný fax v čase, ako to tvrdí sťažovateľka.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Sdo 73/2010 z 30. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie o dovolaní z 30. septembra 2010“) konanie o dovolaní sťažovateľky zastavil s poukazom na to, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 5. novembra 2010.

Sťažovateľka sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2011 namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010 a uznesením najvyššieho súdu o dovolaní z 30. septembra 2010.

Sťažnosť doručenu ústavnému súdu 10. januára 2011 sťažovateľka odôvodnila tým, že „najvyšší súd pri rozhodovaní o sťažovateľovom odvolaní musel mať vedomosť o tom, že odvolanie bolo podané včas, pretože faxový prístroj, na ktorý bolo odvolanie sťažovateľom zasielané, musel obsahovať údaj o prijatí faxu a v tejto situácii najvyšší súd ako súd odvolací mal riade zistiť skutkový stav veci, prípadne mal vyzvať sťažovateľa na preukázanie včasnosti podaného odvolania. Keďže sťažovateľ odvolanie podal včas a napriek tomu bolo najvyšším súdom odmietnuté ako oneskorené, bola mu odňatá najvyšším súdom ako súdom odvolacím možnosť konať pred súdom. Potom aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. I Sdo 73/2010 z 30. septembra 2010 bolo vydané v rozpore so zákonom a postupom najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva.“.

Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 125/2011-20 z 30. marca 2011 odmietol sťažnosť sťažovateľky doručenu ústavnému súdu 10. januára 2011, a to v časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010 z dôvodu, že bola podaná oneskorene, a v časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu o dovolaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (stotožniac sa so záverom najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v správnom súdnictve).

Sťažovateľka ďalšou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 25. augusta 2011, ktorá je predmetom tohto konania, opätovne namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010.

Sťažovateľka v tejto svojej (ďalšej) sťažnosti namieta, že rozsudok krajského súdu z 29. októbra 2009 nebol doručený v súlade so zákonom a účinne, pretože nebol doručený určenému advokátovi z viacerých jej advokátov, ktorého ona v konaní v súlade s § 48a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) určila na doručovanie, ale inému z jej advokátov. V dôsledku uvedeného podľa sťažovateľky nezačala plynúť ani odvolacia lehota na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu z 29. októbra 2009, a preto ak najvyšší súd pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky napadnutým uznesením dospel k záveru o oneskorenosti sťažovateľkou podaného odvolania, tento záver je podľa sťažovateľky

nesprávny. Podľa sťažovateľky najvyšší súd za takéhoto stavu mal rozhodovať o podanom odvolaní meritórne, teda mal meritórne preskúmať odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu z 29. októbra 2009. Touto argumentáciou odôvodňovala sťažovateľka porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010.

Sťažovateľka ďalej na odôvodnenie prípustnosti jej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu o odvolaní z 8. apríla 2010 (obdobne, ako jej skoršia sťažnosť, ktorá bola ústavným súdom odmietnutá ako oneskorene podaná) uviedla, že ani toto uznesenie najvyššieho súdu nebolo doručené v súlade so zákonom a účinne, pretože nebolo doručené určenému advokátovi z viacerých jej advokátov, ktorého ona v konaní v súlade s § 48a OSP určila na doručovanie, ale inému z jej advokátov. V dôsledku uvedeného podľa sťažovateľky napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z 8. apríla 2010 nemohlo nadobudnúť právoplatnosť dňom vyznačeným na tomto uznesení v doložke o jeho právoplatnosti. Preto, ak ústavný súd v konaní o jej skoršej sťažnosti pri posudzovaní zachovania lehoty na podanie sťažnosti vychádzal z tohto podľa sťažovateľky nesprávneho dňa právoplatnosti (pričom napadnuté uznesenie v dôsledku neúčinného doručenia sa podľa sťažovateľky dosiaľ nestalo právoplatným), jeho uznesenie o odmietnutí skoršej sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z 8. apríla 2010 nemôže byť prekážkou konania o tejto sťažnosti.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd neakceptuje argumentáciu sťažovateľky o prípustnosti jej sťažnosti napriek tomu, že ňou podaná totožná sťažnosť bola odmietnutá ako oneskorene podaná z dôvodu, že ústavný súd vo svojom rozhodnutí o skoršej sťažnosti pri závere o oneskorenosti sťažnosti vychádzal z údajov o právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu uvedených v doložke právoplatnosti vyznačenej všeobecným súdom, a tento údaj o právoplatnosti považuje sťažovateľka za nesprávny.

Ústavný súd zdôrazňuje, že posudzovanie správnosti údajov na doložke právoplatnosti rozhodnutia všeobecného súdu nemôže byť primárne predmetom prieskumnej činnosti ústavného súdu. V prípade, ak sťažovateľka závery všeobecného súdu o právoplatnosti rozhodnutia považuje za nesprávne (ako to vyplýva aj z jej argumentácie v sťažnosti), dosiahnutie nápravy v tomto smere patrí prioritne do právomoci všeobecného súdu, a to využitím dostupných prostriedkov nápravy.

Ústavný súd pripomína zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Táto zásada vyžaduje, aby sťažovateľ využil všetky prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonal prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky nie je prípustná pre prekážku rozhodnutej veci, a preto ústavný súd rozhodol o nej tak, že ju odmietol pre neprípustnosť [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2011